

Sven-Göran Malmgren

(PSEUDO)SUFFIXEN *-ENLIG*, *-STRIDIG* OCH *-VIDRIG* I SVENSKAN
1750–2000

Inledning

I sin stora undersökning av suffixet *-mässig* i svenskan tar Ragnhild Söderbergh i ett kortare avsnitt (Söderbergh 1964:290ff) upp en del suffix, eller kanske rättare ordbildningselement, som är betydelsemässigt besläktade med *-mässig*, bl.a. *-enlig*, *-stridig* och *-vidrig*. Liksom de första *-mässig*-orden har de första *-enlig*-, *-stridig*- och *-vidrig*-orden – fortsättningsvis *esv*-orden – bildats på 1700-talet och alla fyra ordbildningselementen har blivit mer produktiva i början av 1800-talet. Särskilt diskuterar Söderbergh *-enlig*, som till betydelsen ligger mycket nära suffixet *-mässig*. I motsats till *-mässig*-orden, som i de flesta fall är direkt lånade från tyskan eller bildade efter tyskt mönster (i varje fall är **suffixet** *-mässig* lånat från tyskan), bör *-enlig*-orden i princip vara inhemska bildningar. Söderbergh lägger fram hypotesen att åtminstone de första *-enlig*-orden, som på något undantag när är yngre än motsvarande *-mässig*-ord, uppstått av en sorts puristiska skäl. Det kan ha funnits ett behov av mer svenska synonymer t.ex. till *konstitutionsmässig* (första belägg 1792), *lagmässig* (1755) och *planmässig* (1804), och detta kan ha främjat uppkomsten av *konstitutionsenlig* (1837), *lagenlig* (1830) och *planenlig* (1817).¹ Söderberghs hypotes är intressant och får visst stöd av empiriska data, men som Lagman (1966) påpekat öppnar den sig också för vissa invändningar.

De ord som bildats med hjälp av *-stridig* och *-vidrig* är så gott som alltid antonymer till motsvarande *-enlig*-ord. Eftersom det finns ett tyskt suffix *-widrig*, kan man anta att en del *-vidrig*-ord har bildats under tysk påverkan.

¹ Uppgifterna om årtal för första belägg hämtas från SAOB, när inget annat sägs. I övrigt har tillgängliga maskinläsbara korpusar konsulterats, främst Språkbankens korpusar över 1800-tals- och 1900-talssvenska. De har bl.a. tillhandahållit *esv*-ord – med årtal för första belägg – med begynnelsebokstav t-ö, alltså ord som inte täcks av SAOB, och *esv*-ord med godtycklig begynnelsebokstav som är för moderna för att ha kommit in i SAOB. Härvidlag har även *Nationalencyklopedins ordbok* (NEO) kommit till användning. I några fall har årtalsuppgifter från Söderbergh (1964) använts.

Däremot finns *-stridig* som ordbildningselement endast i de nordiska språken, utom i svenskan nämligen även i danskan.

I denna uppsats ses *esv*-orden, snarare än *-enlig*- och *-mässig*-orden, som en naturlig grupp, och uppkomsten av *-enlig*-orden sätts därför i samband med uppkomsten av *-stridig*- och *-vidrig*-orden. Ett första syfte med denna uppsats är alltså att pröva en ny hypotes om uppkomsten av *-enlig*, *-stridig* och *-vidrig* som ordbildningselement.

Men är *-enlig*, *-stridig* och *-vidrig* verkligen suffix? Eftersom *enlig(t)*, *stridig* och *vidrig* existerar som självständiga ord i åtminstone besläktade betydelser ger vår – nutida – språkkänsla oss nog inget entydigt svar, och som vi ska se är suffixstatusen hos *-enlig*, *-stridig* och *-vidrig* ännu mer tveksam om vi går tillbaka till 1700-talet. Ett andra syfte med uppsatsen är att diskutera denna fråga. För enkelhets skull använder vi tills vidare trots allt termen **suffix**.

Ett tredje syfte är att diskutera suffixens produktivitet i 1900-talssvenskan, särskilt den sena 1900-talssvenskan. Därvid kommer konkurrerande moderna ordbildningselement som *-riktig* in i bilden, och ett försök görs att något problematisera produktivetsbegreppet.

De äldsta *-enlig*-, *-stridig*- och *-vidrig*-orden

De första *-enlig*- och *-stridig*-orden uppträder strax efter mitten av 1700-talet och de första *-vidrig*-orden i slutet av 1700-talet. De första *-mässig*-orden uppträder något tidigare. I tabellen nedan tas i vänsterkolumnen upp alla ord som förekommer som förleder i *-enlig*, *-stridig*- och/eller *-vidrig*-ord med första belägg före 1820. Dessutom medtas motsvarande *-mässig*-avledningar och danska motsvarigheter till svenska *-stridig*-ord, t.ex. *fornuftsstridig*. I tabellen ges vidare årtal för första belägg (för danskans del enligt *Ordbog over det danske sprog*, ODS).

Tabell 1. Tidiga *-enlig*-, *-stridig*- och *-vidrig*-avledningar samt motsvarande *-mässig*-avledningar och danska *-stridig*-avledningar: årtal för första kända belägg

	<i>-enlig</i>	<i>-stridig</i>	Da. <i>-stridig</i>	<i>-vidrig</i>	<i>-mässig</i>
fornufts-/fornufts-	1800	1765	1754	1795	1799
konst-	1800			1836	1817
konstitutions-	1837			1797	1792
lag-/lov-	1830	1766	1719	1790	1755
natur-	1822	1800	1772	1824	1799
plan-	1817				1804
plikt-	1819	1839*		1808	1821
rätts-/rets-	1823	1799	1764	1823	
sak-	1818	1814		1876	
samhälls-		1851		1818	
samvets-	1753				
sannings-	1839	1814		1840	
själv-/selv-	1810	1788	1875	1824	
smak-	1799			1860	
språk-/sprog-	1810	1842	1852**	1810	
ändamåls-	1830	1812		1824	1810

* *Pliktstridighet* är belagt redan 1807.

** I själva verket säkert betydligt äldre; belägget från 1852 är från Ørstedes samlade skrifter.

Det äldsta belägget på ett *-enlig*-, *-stridig*- eller *-vidrig*-ord är alltså från 1753, och ordet är *samvetsenlig*. SAOB-belägget är dock en aning suspekt genom särskrivningen *sammvets enligit*. Bortser man från detta belägg är det påfallande, att flera *-stridig*- och *-vidrig*-ord är äldre än de äldsta *-enlig*-orden. Och grundorden är i dessa fall viktiga ord, i ett fall något av ett nyckelord (*förnuft*), under upplysningens århundrade: *fornuftsstridig* 1765, *fornuftsvidrig* 1795 mot *fornufts-enlig* 1799, *lagstridig* 1766, *lagvidrig* 1790 men *lagenlig* 1830, *rättsstridig* 1799 men *rätts-enlig* 1823. Man observerar också, att det finns äldre danska motsvarigheter till fyra av de fem äldsta *-stridig*-orden: *lovstridig* (1719), *fornuftsstridig* (1754), *retsstridig* (1764) och *naturstridig* (1772).

De äldsta *-enlig*-, *-stridig*- och *-vidrig*-orden är otvivelaktigt bildade som sammansättningar (bortsett från möjligheten av danska eller tyska direktlån). Ännu under 1700- och 1800-talet och det tidiga 1900-talet fanns fullt brukliga adjektiv *enlig* och *stridig*, som förekom i konstruktioner som *enlig med lagen* resp. *stridig mot lagen*. (*Stridig* förekommer ännu i begränsad utsträckning som adjektiv, men då i andra typer av konstruktioner och med

annan betydelse). *Vidrig* hade en helt neutral huvudbetydelse 'stridande (mot)' – denna betydelse noteras i Dalins ordbok men tas inte upp i svenska 1900-talsordböcker – och det är den betydelsen som är relevant i de äldsta *-vidrig*-orden. Betydelsen 'avskryvård' av *vidrig* verkar att döma av SAOB:s excerptsamling uppkomma på 1700-talet men bli någorlunda vanlig först under 1800-talet.

Så småningom blir *enlig* allt sällsyntare som adjektiv, och i stället utvecklas en sorts preposition *enligt*. Under en övergångsperiod kan *enlig(t)* i konstruktioner som *enligt författningen* ha uppfattats som ett transitivt adjektiv analogt med *värd* eller *trogen*. Vi får i så fall tre utvecklingsstadier, som kan exemplifieras med *enligt med författningen* > *enligt* (trans. adj.) *författningen* > *enligt* (prep.) *författningen*. När det tredje stadiet är nått, en bit in på 1900-talet, måste *-enlig* betecknas som ett suffix och nya *-enlig*-ord, t.ex. *tipsenlig* (1970), som avledningar. Ungefär samma sak gäller för *-stridig* och – med viss reservation, jfr nedan – *-vidrig*.

Åter till de äldsta *-enlig*, *-stridig*- och *-vidrig*-orden. En hypotes om uppkomsten av de första *-enlig*-orden, som förefaller rimlig som alternativ till Söderberghs hypotes, är att de har bildats för att svara mot ett behov av tydliga antonymer till redan existerande *-stridig*-ord, särskilt *förnuftsstridig*, *lagstridig* och *rättsstridig*. Som Söderbergh visar, utvecklar *-mässig*-suffixet tidigt en mängd olika betydelser, medan ordbildningselementet *-enlig* i stort sett enbart kan uttrycka betydelsen 'överensstämmande (med)', alltså motsatsen till betydelsen av *-stridig*. Därför bör *förnufts-enlig* och *lagenlig* ha uppfattats som klarare antonymer till *förnuftsstridig* och *lagstridig* än *förnuftsmässig* och *lagmässig* (*rättsmässig* är inte belagt). Det bör återigen understrykas, att vi visserligen diskuterar bara tre grundledsord, men inte vilka tre ord som helst, utan tre ord som måste ha varit utomordentligt centrala i det sena 1700-talets kultur- och samhällsdebatt, *förnuft*, *lag* och *rätt*.

Många av de tidiga *-enlig*-orden verkar inte heller vara helt synonyma med motsvarande *-mässig*-ord. En skillnad mellan *planenlig* och *planmässig* förefaller t.ex. vara, att *planenlig* gärna används med tanke på en speciell (känd) plan, *planmässig* däremot om (förekomsten av) en plan vilken som helst. I SAOB:s definitioner kommer denna skillnad fram ganska fint. Som adverb kan *planenligt* fungera som en särskild sorts sattsadverbial, medan *planmässigt* knappast kan vara annat än sattsadverbial:

De reste planenligt till Åbo 'De reste till Åbo, vilket var enligt planen' (men i *De reste planmässigt till Åbo* är *planmässigt* sattsadverbial)

Uppkomsten av de tidiga *-enlig*-orden kan också ha stimulerats av den syntaktiska parallellismen mellan adjektiven *stridig* och *enlig*: *stridig mot förnuftet* > *förnuftsstridig*, *enlig med förnuftet* > *förnufts-enlig*. Som redan har konstaterats var också de första såväl *-enlig*- och *-stridig*-orden, i motsats till *-mässig*-orden, sammansättningar. Från språkbrukarnas och språkssystemets synpunkt bör det vara en fördel, om en antonym till en sammansättning är en sammansättning snarare än en avledning.

Ytterligare en omständighet som talar för att Söderberghs hypotes bör modifieras kan komma in i bilden. Som Lagman (1966) påpekar, finns det ett tyskt ordbildningselement som betydelsemässigt ligger nära *-mässig* och som konstruktionsmässigt är närmast analogt med det svenska *-enlig*, nämligen *-gemäss*. I likhet med det svenska *enlig* var *gemäss* också ett självständigt adjektiv, och det är därför inte osannolikt att vissa svenska *-enlig*-ord är bildade som översättningar av tyska *-gemäss*-ord. I SAOB antyds detta också i etymologierna till många *-enlig*-ord. Man kan t.ex. tänka sig att det svenska *planmässig* motsvaras av tyskans *planmässig* och *planenlig* av tyskans *plangemäss*. Möjligen finns också en semantisk skillnad mellan tyskans *planmässig* och *plangemäss*; en blygsam enkät bland tysktalande tyder i varje fall på att de inte är utbytbara i alla sammanhang.

Det förefaller inte osannolikt att de första svenska *-stridig*-orden är direkta lån från danskan. De danska motsvarigheterna till *lagstridig* (*lovstridig*), *förnuftsstridig* (*fornuftsstridig*) och *rättsstridig* (*retsstridig*) är klart äldre än de svenska orden, och även om 1700-talet kanske inte är känt som någon av de starkaste perioderna för dansk-svensk språkpåverkan, så översattes en hel del dansk litteratur, bl.a. många av Holbergs arbeten, från 1720-talet och framåt.

Vad så med *-vidrig*-orden? Som Söderberg påpekar (1964:292), uppträder de äldsta *vidrig*-orden oftast senare än motsvarande *-stridig*-ord. Detta framgår också av tabell 1 ovan. Teoretiskt kan de flesta *-vidrig*-orden ha uppstått både som svenska sammansättningar och som direktlån från tyskan. I vilket fall som helst var den tyska språk- och kulturpåverkan på svenskan så stark under hela 1800-talet att bildade svenskar måste ha sett att det fanns tyska motsvarigheter till de flesta av *-vidrig*-orden. Att många *-vidrig*-ord lånades eller bildades trots att synonyma *-stridig*-ord redan fanns kan då ha haft att göra med tyskans prestige i Sverige, i synnerhet under romantiken

men även senare. En annan faktor som kan ha spelat in är att *vidrig* i emotiv, pejorativ användning blir allt vanligare under 1800-talet. Genom denna ambiguitet hos *vidrig* kan t.ex. ord som *grundlagsvidrig* och *rättsvidrig* så småningom ha uppfattats som mer emotiva varianter till motsvarande *stridig*-ord, användbara t.ex. i polemiska sammanhang.

Ett litet belägg för detta erbjuder möjligen orden *regelstridig* och *regelvidrig*. *Regelstridig* är belagt redan 1836 och verkar ha använts relativt allmänt, alltså inte begränsat t.ex. till något speciellt fackområde. *Regelvidrig* är känt först från 1900 och verkar huvudsakligen användas i sportspråk (*en regelvidrig tackling*, knappast *en regelstridig tackling*), dvs. ett språk som har god användning för emotiva ord. Överanvändningen inom sportspråket kan visserligen bara beläggas från andra hälften av 1900-talet, men det kan vara symtomatiskt att ordet bildas just när idrotten bryter igenom på bred front.

Under mitten och slutet av 1800-talet och under tidigt 1900-tal bildas ytterligare några tiotal *esv*-ord. De frekventaste av *-enlig*-orden, om man beaktar alla 1800-tals- och 1900-talskorpusarna i Språkbanken, är *avtalsenlig* (första kända belägg 1894), *grundlagsenlig* (1830), *programenlig* (1898), *reglementsenlig* (1874), *sanningsenlig* (1839), *stadgeenlig* (1889) *stilenlig* (1881), *otidsenlig* (1869), *planenlig* (1817), *tidsenlig* (1840), *traditionsenlig* (1930) och *ändamålsenlig* (1830). Någorlunda frekventa *stridig*- och *vidrig*-ord under 1800- och 1900-talet är endast *avtalsstridig* (1919), *grundlagsstridig* (1839), *lagstridig* (1766) *rättsstridig* (1799) resp. *förnuftsvidrig* (1795), *grundlagsvidrig* (1828) *regelvidrig* (1900) och *rättsvidrig* (1823). Det kan inte uteslutas, att det har funnits andra *esv*-ord som har varit frekventa på 1800-talet och sedan mer eller mindre fallit i glömska – Språkbankens täckning av 1800-talssvenskan är än så länge begränsad –, men det får trots allt bedömas som ganska osannolikt.

Det bör sägas, att *esv*-orden, på några få undantag när, aldrig har varit särskilt frekventa i normalprosa och skönlitteratur. I Språkbankens äldre 1800-talskorpusar (ca 600.000 ord), som uteslutande är skönlitterära, finns exempelvis sammanlagt endast 5 belägg på *-enlig*-ord. Sitt främsta användningsområde har *esv*-orden funnit i juridiskt färgad prosa. Gemensamt för de äldre av dem är också, att deras grundord nästan alltid varit normbetecknande (*lag*, *avtal*, *regel* etc.) eller kunnat uppfattas som metaforiskt normbetecknande (enligt mönstret *förnuftets*, *traditionens lagar* e.d.). Först under 1900-talet luckras detta mönster upp och vi får ord som *miljöenlig* och *människovidrig*. Samma utveckling mot en rikare och rikare

semantisk differentiering av grundledsorden till *-mässig* – men här redan från slutet av 1700-talet – beskrivs ingående av Söderbergh.

Produktiviteten hos esv-suffixen under 1900-talet

Låt oss nu se på den roll våra tre – numera – suffix spelar i svensk ordbildning under 1900-talet, och i synnerhet det sena 1900-talet. Med utgångspunkt i Språkbankens samlingar av tidningstexter från 1990-talet, Press94–98 (ca 30 miljoner ord), ska jag kort diskutera begreppet produktivitet i allmänhet och våra tre suffix' nutida produktivitet i synnerhet.

Av något över 700 belägg på *enlig*-ord i Press94–98 upptas ca 660 av de 12 "stora" *-enlig*-orden som listades i slutet av föregående avsnitt. Det yngsta av dessa ord är *traditionsenlig* (1930). Dessa ord är alltså knappast relevanta i diskussionen om suffixet *-enlig*:s nutida produktivitet. Företrädda med 3–7 belägg är *fördragsenlig*, *kollektivavtalsenlig*, *naturenlig*, *skalenlig* och *tipsenlig*. Av dessa är endast *skalenlig* (1953) och *tipsenlig* (1971) egentliga moderna nybildningar. Ytterligare 12 en- eller tvåfrekventa *enlig*-ord förekommer; nya (inte bevisligen belagda före 1980) bland dem är *folkrättsenlig*, *genreenlig*, (*tids och*) *partienlig* och *skollagsenlig*.

Av sammanlagt 49 belägg på *stridig*-ord upptas 46 av de fyra äldre orden *avtalsstridig*, *grundlagsstridig*, *lagstridig* och *rättsstridig*. Det yngsta av dessa är *avtalsstridig* (1919). Utöver dessa belägg finns endast tre belägg på tre olika ord, varav ett nytt (*EG-stridig*).

Av 82 belägg på *vidrig*-ord upptas 60 av sex äldre ord. Därutöver finns ett frekvent nyord, *miljövidrig*, och ytterligare sex olika ord med sammanlagt 15 förekomster.

För att få ytterligare underlag för diskussionen kring produktivitetsbegreppet ska vi också se på ett pseudosuffix eller efterled som semantiskt ligger ganska nära *-enlig*, nämligen *-riktig*. Det anses allmänt (se t.ex. NYORD) att *riktig* som ordbildningselement varit mycket produktivt under efterkrigstiden. Låt oss se hur det ser ut i Press94–98.

Av 290 belägg på *riktig*-ord upptas de flesta av sex frekventa ord: *följdriktig* (141 belägg), *miljöriktig*, *moderiktig*, *näringsriktig*, *stilriktig* och *trendriktig*. *Följdriktig* och *stilriktig* är över 100 år gamla och irrelevanta i produktivitetsdiskussionen, men de övriga, med sammanlagt 102 belägg, är nya eller relativt nya. Nyast är *miljöriktig* (1976) och *trendriktig* (1987). Ytterligare 19 ord, de flesta nya, finns, med sammanlagt 40 belägg.

En jämförelse mellan produktiviteten hos *-enlig* och produktiviteten hos *-riktig* utfaller utan tvekan till *-riktig*:s förmån, trots att beläggen på *riktig*-ord är mindre än hälften så många som beläggen på *-enlig*-ord. Det viktiga är naturligtvis dels antalet olika nya ord, dels antalet belägg på dessa nya ord. I båda fallen vinner *-riktig* överlägset. Men därtill kommer en annan viktig faktor, nämligen språkbrukarnas förutsättningar att **identifiera** de nya orden som nya, vad man skulle kunna kalla den **upplevda produktiviteten** hos *-enlig* och *-riktig*. Av de nya *riktig*-orden torde i varje fall *trendriktig* och *miljöriktig*, kanske också *moderiktig* och *näringsriktig*, kunna identifieras som relativt nya ord av många språkbrukare. Den främsta förutsättningen för detta är naturligtvis att grundordet är nytt eller – i fallet *miljö* – har fått ökad användning och kanske blivit modeord. I andra hand kan det vara fråga om att många språkbrukare är säkra på att det sammansatta ordet i sin helhet inte förekom t.ex. i deras ungdom. Ju fler ord, helst hyggligt frekventa, som på detta sätt kan identifieras som nya av många språkbrukare, desto större är den upplevda produktiviteten, och desto större möjligheter bör det finnas att vissa språkbrukare själva bildar nya ord med den givna efterleden. Vi kan alltså vänta oss ganska många nybildade ord med efterleden *-riktig* under de närmaste årtiondena.

Annorlunda förhåller det sig med *-enlig*. Visserligen har det bildats några nya *-enlig*-ord under de senaste årtiondena, men det enda någorlunda frekventa tycks vara *tipsenlig*, vars användning nog f.ö. i stort sett är begränsad till sportspråket. Det är dock troligt att *tipsenlig* kan identifieras som ett nytt ord av många av de språkbrukare som använder det. Men de få övriga nya *enlig*-orden, t.ex. *folkrättsenlig*, *genreenlig* och *skalenlig*, är lågfrekventa och svåra att identifiera som (relativt) nya ord. Den upplevda produktiviteten hos *-enlig* är därför mycket låg, man kan säga lägre än den verkliga. Prognosen för suffixet *-enlig* är därför inte särskilt ljus. Det kan t.o.m. vara så att gamla ord på *-enlig* håller på att ersättas av motsvarande ord på *-riktig*. I de nyaste språkbankskorpusarna kan bl.a. orden *naturriktig* och *lagriktig* och t.o.m. *ändamålsriktig* (trots *ändamålsenlig*!) noteras.

Produktiviteten hos suffixet *-stridig* förefaller vara praktiskt taget lika med noll, medan bilden är något ljusare när det gäller suffixet *-vidrig*, inte minst tack vare att detta suffix numera kan kombineras med andra än normbetecknande grundord. Ordet *miljövidrig* är hyggligt frekvent och bör kunna identifieras som ett nytt ord, och därmed är den upplevda – liksom den verkliga – produktiviteten hos *-vidrig* i varje fall inte lika med noll.

Ett förbehåll bör dock göras. Det som här sagts gäller i första hand *esv*-suffixen som **allmänspråkliga** suffix. Det är inte omöjligt, att främst

suffixen *-enlig* och *-stridig* fortfarande kan spela en viss roll i juridisk terminologi (jfr *folkrättsenlig* och *EG-stridig* ovan).

Om vi till sist återvänder till mitten av 1700-talet och de första *stridig*-orden, så bör vi våga antagandet att förekomsten av orden *lagstridig* och *förnuftsstridig* gjorde att den upplevda produktiviteten hos *-stridig* var relativt stor, trots att antalet olika *stridig*-ord till en början inte var stort. (Ett mycket grovt mått på ordfrekvens, i praktiken det enda tillgängliga när det gäller denna tid, ger antalet excerpter i SAOS för ett visst ord; när det gäller *förnuftsstridig* är detta antal ganska stort). Att det därför några decennier senare bildades många nya *-stridig*-ord, och dessutom många *-enlig*-antonymer, är därför ganska naturligt.

Sammanfattning

De tre suffix (resp. sammansättningsefterleder) som behandlats i denna lilla uppsats har spelat en begränsad men inte oviktig roll i den svenska ordbildningen från omkring 1750. Några tiotal ord med dessa efterleder, i första hand bildade under 1700-talet och 1800-talet, har etablerat sig i det svenska ordförrådet och lexikaliseras, men under 1900-talet har bara ett litet fåtal nya ord bildats. Det redovisade materialet visar att *-stridig* troligen var den äldsta av de tre efterlederna och att de första *stridig*-orden möjligen lånades in från danskan. Trots att bara fyra *-stridig*-ord belagts från 1700-talet, bör den upplevda produktiviteten hos *-stridig* ha varit förhållandevis hög. De första *-enlig*-orden bör ha bildats som antonymer till äldre *-stridig*-ord, kanske ibland efter mönster av tyska *-gemäss*-ord, och *-vidrig*-synonymerna till tidigare existerande *-stridig*-ord förklaras dels som en sorts prestigelån från tyskan, dels – vad gäller yngre *-vidrig*-ord – som något mer emotiva varianter av motsvarande *-stridig*-ord.

Litteratur

- Dalin, A.F. 1850–55. *Ordbok öfver svenska språket*. Stockholm.
 Lagman, Edvin 1966. Om suffixet *-mässig* och dess öden. I *Arkiv för nordisk filologi*, s. 292–302.
 NYORD=Nyord i svenskan från 40-tal till 80-tal. Utg. av Svenska språknämnden. Stockholm.
 ODS=Ordbog over det danske sprog. København 1919–54.
 SAOB=Ordbok över svenska språket utgiven av Svenska Akademien. Lund 1897–.

Söderbergh, Ragnhild 1964. *Suffixet -mässig i svenskan. En historisk-semantic ordbildningsstudie.* Stockholm.